

ning. Det var et Udtryk for vor Anskuelse. Den Dag, da saa Meddelelsen om, hvilken Vej Regeringen havde paatænkt at gaa, hvis Sagen ikke var endt med Fred, blev bekendt, blev jeg fra det Organ, som det ærede Medlem Hr. N. Neergaards Parti udgiver her i Byen, „København“, ringet op i den jydsk By, hvor jeg da befandt mig, og spurgt, hvordan jeg stillede mig til det, der da forelaa, idet man meddelte mig, hvad der havde staaet i „Fyens Venstreblad“, og hvad Statsministeren havde svaret. Jeg svarede det, som jeg siger i Dag om den Sag, at jeg med stor Interesse og stor Sympati erfarede, at Ministeren havde haft til Hensigt at søge denne Sag bragt til Afslutning ved en Samfundsafgørelse, og at Spørgsmaalet, om man skulde vælge at gaa til Rigsdagen eller Regeringen selv skulde handle gennem Udstedelse af en foreløbig Lov, var noget, som kun en Regering kunde afgøre paa egen Haand under sit politiske Ansvar overfor Rigsdagen. Men nu hører jeg jo, at alle andre her i Tinget, det vil sige i de to Partier, ved saa umaadelig godt, hvad der skulde være gjort af denne Regering, af Ministeriet Stauning. De ved ogsaa, hvordan det var gaaet, hvis Ministeriet havde handlet, saadan som det havde paatænkt. Det ærede Medlem Hr. N. Neergaard siger, der vilde være blevet Kaos. Hvor ved han det fra? Han siger: Jeg ved, der vilde være blevet Kaos. Han siger endvidere: Jeg ved, at Forslaget, hvad enten det var fremkommet som et Provisorium eller som et Forslag fra Rigsdagen, vilde være blevet forkastet i det andet høje Ting. Hvor ved det ærede Medlem det fra? Hvorfra ved han, hvilken Indflydelse den Situation, som havde foreligget paa dette Tidspunkt, havde haft paa Rigsdagen? Hvor ved han fra, hvorledes Forholdene med Hensyn til Landbrugseksporten vilde have virket ogsaa paa mange af de Medlemmer, som sidder i hans eget Parti? Med Hensyn til det forsvarlige i at lade denne Konflikt gaa videre ved det ærede Medlem saa godt, hvad denne Regering burde have gjort og undladt at gøre. Det eneste, som det ærede Medlem ikke ved, er, hvad han selv vilde have gjort. Det kan han ikke sige, naar han ikke selv sidder som Regering. Men det var altsaa en Regering, som sad, og som mente, at en bestemt Vej var den rette. Hvor kan da han, som selv ikke aner, hvad han vilde have gjort, sige, at dette var absolut forkert og vilde have alle de Følger. Nej, dette er blot noget, man forsøger paa at lave nu, fordi man paa et vist Tidspunkt har troet, at man med det Estrupske Provisoriespørgelse kunde

fremkalde en Bevægelse i Landet. Efterhaanden som disse Dage er skredet frem, har man jo erfaret, hvordan Partiet ønskede, at der skulde blive meget andet at tale om i Dag og i den følgende Tid end denne ulyksalige Aktion med at drage Regeringen til Ansvar, som man uhjælpelig var kommet ind i, fordi saa snart det ærede Medlem Hr. N. Neergaard havde sagt noget, var der to Kongsemner, der sagde det endnu stærkere, og saa var Partiet bundet til at foretage sig noget, som de for længst har fortrudt, at de er kommet ind i (*Kragh*: Hvor ved De det fra?). Det kan man se paa Deres Ansigter, højtærede Medlemmer. Men jeg tror, at denne Diskussion er vel egnet til at sluttes, for at vi kan komme til en Afstemning, der viser, hvorledes Stillingen er her i Tinget.

Pürschel: Jeg vil blot bemærke overfor det ærede Medlem Hr. Rode, som sagde, at det ikke var Rigsdagens Opgave at give, jeg tror det var en retrospektiv Manuduktion . . . (*Rode*: Det skal være retrograd.) Ja, Meningen var vist, at man ikke skulde give en Meningstilkendegivelse med Hensyn til noget, der er passeret (*Statsministeren* [Stauning]: Der ikke er passeret). Nej, det, der er passeret. Der er passeret det, at Regeringen har erklæret, at den havde forberedt et Provisorium. Det, der ikke er passeret, er Provisoriets Udstedelse, men det andet er passeret. Og da der nu fra Regeringens Side officielt foreligger en Erklæring om, at man i Fremtiden vil gøre akkurat det samme, saa har det netop Interesse at sige til Regeringen — her er altsaa to Partier, som siger det rent ud, og et tredje Parti, der i Forvejen har sagt det, mange har sagt det rent ud, og det ærede Medlem Hr. Rode har sagt det indirekte —, at i saadanne Situationer foretrækker man at faa Rigsdagen indkaldt. Dette er det særdeles nyttigt at vide for en Regering, der sidder paa en saa overordentlig svag og vaklende Støtte som den, det radikale Parti ved denne som ved andre Lejligheder frembyder.

Reedtz-Thott: Det forekommer mig i al Beskedenhed i saa sen en Nattetime, at man har Lov til at mene, at den højtærede Regering og navnlig den højtærede Statsminister egentlig ikke har høstet Laurbær i denne lille raske Sommersamling. Jeg ved meget vel, at man ikke maa tale om Tønen, og jeg har i Aften hørt, at den højtærede Statsminister heller ikke ynder at tale om Aanden, om aandelige